

Sazebník OOA-S 2024

ZDŮVODNĚNÍ SAZEBNÍKU VEŘEJNÝCH PRODUKČÍ, SEGMENTU A

Dle §98f zákona č. 121/2000 Sb., autorského zákona

Sazby základního sazebníku veřejných produkcí byly pro lepší přehlednost vyčleněny do dílčího dokumentu tak, aby byly všechny podstatné informace o sazbách i možných slevách k nalezení na jednom místě.

S účinností od 1.1.2018 bylo po dohodě se zástupci uživatelské veřejnosti zřízeno při Ochranném svazu autorském z.s. (OSA) Jednotné inkasní místo, které slouží pro výkon kolektivní správy a současně coby kontaktní místo pro všechny tuzemské kolektivní správce, kteří vybírají odměny za užití formou dle §§20 anebo 23 AZ. Uživatel je díky tomu ušetřen uzavírat až pět smluv na totožnou produkci.

Podmínkou pro příjemnější uživatelské prostředí je vzájemná kompatibilita sazebníků kolektivních správců z hlediska jejich struktury. Proto OOA-S přizpůsobila metodiku a členění sazebníku spolupracujícím kolektivním správcům. Důvodem k harmonizaci metody pro výpočet odměny bylo také snížení nákladů na její stanovení, evidenci a potřeby softwaru. Vedlejším pozitivním efektem pro uživatele je potom srovnatelnost výše sazeb jednotlivých kolektivních správců. Harmonizace sazebníků s ohledem na jejich členění a model výpočtu se nedotýká výše sazeb, kterou OOA-S nastavuje zcela autonomně a nezávisle.

Výše sazeb OOA-S v sazebníku veřejných produkcí segmentu A vychází z původní historické výše, která dosud reprezentovala obvyklou výši odměn pro daný druh užití a byla všeobecně akceptována. V roce 2017 došlo k prověření návrhu sazebníku ze strany Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, který odměnu nepovažoval za nepřiměřenou. V průběhu následujících let došlo v sazebníku pouze k drobným úpravám, nedošlo však ke zvýšení sazeb nad míru inflace.

Kolektivní správce dále srovnával výši sazeb se sazbami dalších kolektivních správců spravující obdobná autorská díla v zahraničí a dospěl k závěru, že nastavení výše sazeb segmentu A je srovnatelné. Při stanovení výše odměny kolektivní správce vychází především z kritérií dle § 98e odst. 3AZ.

Při užití děl autorů zastupovaných OOA-S v segmentu A je cílem uživatele konečného konzumenta vizuálního obsahu zaujmout a zpomalit event. zastavit jeho pohyb v prostoru, resp. pobyt v prostoru co nejvíce zpříjemnit, a tím docílit delšího setrvání zákazníka v provozovně, představit nabízený produkt v ideálním světle nebo vytvořit vizuál prostředí, ve kterém se konzument bude chtít zdržovat po delší dobu. V souvislosti s tím dochází například ke zvýšení konzumace či objemu nákupů. Nejobvyklejším příkladem je umístění televizoru (audiovizuálního zařízení) do prostoru restaurace. Méně častým důvodem umístění audiovizuálního zařízení do prostoru je zpříjemnění prostředí pro

zákazníky, event. pro pracovníky při výkonu jejich práce, která nevyžaduje neustálé soustředění.

Názory marketérů a výsledky studií vlivu umístění audiovizuálního zařízení v provozovně na výši zisku, resp. zvýšení konzumace zákazníků se liší. Důvodem je vliv dalších obtížně kvantifikovatelných faktorů na výši spotřeby, které se dále mohou významně lišit dle zaměření, umístění provozovny, socioekonomického složení zákazníků atd.

Umístěním audiovizuálních zařízení v restauraci se zabývají některé studie a řada podnikatelských doporučení pro restaurace. Dle těchto zdrojů část zákazníků dochází do restaurace za účelem sledování audiovizuálního zařízení. Při sledování chráněného obsahu v prostorech restaurace a nikoli domova chtějí zákazníci využít možnosti obsluhy, zakoupení jídla a nápoje a vyhnout se nutnosti úklidu. Pokud je restaurace zaměřená na rodiny s dětmi, je vysoce pravděpodobné, že vhodně zvolený program zvýší a prodlouží návštěvnost podniku.

V případě, že zákazník restaurace je již na místě a jeho motivem nebyla návštěva restauračního zařízení za účelem sledování audiovizuálního zařízení, což je nejčastější případ, má umístění audiovizuálního zařízení nejen zpříjemnit prostředí, ale především odvést pozornost od konzumovaných pokrmů. Oddaluje se tak pocit sytosti a zákazník si objednává více jídla a nápojů. Tento jev je však také terčem obezitologů, kteří nabádají, aby se konzument na své jídlo vždy soustředil a nenechal se při jeho konzumaci rozptylovat.

V jiných prostorech, kde se střídá velké množství zákazníků a jsou zde umístěna audiovizuální zařízení, je cílem opět zákazníka zaujmout, nebo zpříjemnit nákupní prostředí či dobu strávenou ve frontě. Vliv umístění audiovizuálního zařízení na nákupní chování zákazníka je nezpochybnitelný. V případě, že by kvůli zvýšení objemu nákupů v jednotlivých obchodních prostorách nedocházelo, nebylo by audiovizuální zařízení uživateli umístěováno, a to zejména s ohledem na cenu pořízení audiovizuální techniky, prostor a bezpečí prodejny.

Usuzujeme, že hospodářský přínos užití chráněného obsahu může být nižší v těch případech, kdy se jedná o kanceláře, dílny, výrobní haly, čekárny u lékaře nebo provozní a technická zázemí podniků. Z toho důvodu je v sazebníku pro tyto účely zaveden slevový mechanismus.

Charakter, resp. specifika místa nebo oblasti, ve kterých dochází k užití předmětu ochrany, zohlednil kolektivní správce pomocí intervalů stanovující různé výše sazeb v pásmech velikostí obcí.

Ve větších obcích, kde je kupní síla obyvatelstva a návštěvnost vyšší, je sazba vyšší, a naopak v malých obcích, kde je návštěvnost provozoven nízká, jsou sazby nastavené níže. Členění sazeb dle velikosti obcí koordinoval kolektivní správce s ostatními kolektivními správci z důvodu zjednodušení realizace výběru na základě Jednotného inkasního místa. Hrubost rozčlenění do intervalů dle velikosti obcí vyhovuje dvěma protichůdným požadavkům, a to spravedlnosti nastavení výše odměn pro jednotlivé uživatele a snazší realizaci výběru odměn, tedy nezvyšování nákladů kolektivní správy. Rozčlenění pouze do tří skupin obcí považuje kolektivní správce za kompromisní řešení těchto dvou protichůdných požadavků. Byť se kolektivní správce přiklání k názoru, že jediným spolehlivým kritériem by byla výše tržeb, je tento parametr při vysokém počtu subjektů administrativně neúnosný a bylo proto třeba nalézt řešení náhradní.

Při stanovení výše odměny kolektivní správce přihlíží také k počtu osob, kterým lze dílo sdílet. To je zohledněno prostřednictvím počtu přístrojů, které jsou v provozovně umístěny a výpočet odměny je násobkem technických zařízení a sazebníkové částky. V tomto segmentu se také jedná o jedinou snadno měřitelnou základnu výpočtu, která dokáže počet osob, kterým bylo dílo sděleno, zohlednit.

Kolektivní správce každým rokem významně navyšuje počet zastupovaných nositelů práv a dlouhodobě se zvyšuje podíl a důležitost vizuální složky, resp. děl autorů zastupovaných kolektivním správcem, ať už jde o díla kameramanů, ilustrátorů, scénografů či designérů.

Jak bylo uvedeno výše, kolektivní správce sazby každoročně zvyšuje jen o inflaci, a tak je tomu i pro rok 2024.

Děkujeme za podporu umění! Díky udržitelné ochraně duševního vlastnictví budou i v budoucnu moci vznikat nová díla.